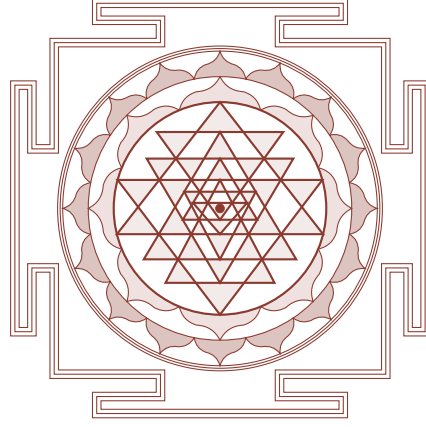

दुर्गासूक्तम्

Durgā-Sūktam

Rezitationstext, Umschrift, Übersetzung und Wort-für-Wort-Analyse

Taittirīya Āraṇyaka 10.2 (Mahānārāyaṇa-Upaniṣad), Workbook 2021 Ver
3.0

Herausgegeben von Yogi Narasimha

yoginarasimha.site

15. September 2026

Inhaltsverzeichnis

1 Rezitationstext	1
2 Umschrift (IAST)	3
3 Studienteil	4
4 Quellenverzeichnis	7
4.1 Textgrundlage	7
4.2 Fundstellen der einzelnen Verse	7

1 Rezitationstext

1

ॐ जा॒तवे॑द॒से सु॒नवा॑म॒ सोम॑म॒राती॒यतो॑ निद॒हाति॑ वेदः । स नः॑ पर्ष॒दति॑ दु॒र्गाणि॑ वि॒श्वा
ना॒वेव॒ सिन्धुं॑ दु॒रिता॑ऽत्य॒ग्निः ॥ १

2

ताम॒ग्निव॑र्णां॒ तप॑सा ज्वल॒न्तीं वैरो॒चनीं॑ क॒र्मफ॒लेषु॑ जुष्टाम् । दु॒र्गा दे॒वीं शर॑णम॒हं प्रप॑द्ये
सु॒तर॑सि तर॒से नमः॑ ॥ २

3

अग्ने॒ त्वं पा॑रया॒ नव्यो॑ अ॒स्मान्ध॒स्वस्ति॑भि॒रति॑ दु॒र्गाणि॑ वि॒श्वा । पू॒श्च पृ॒थ्वी ब॑हु॒ला न उ॒र्वी
भवा॑ त॒ोका॒य तन॑या॒य शं॒योः ॥ ३

4

वि॒श्वा॒नि नो॑ दु॒र्गहा॑ जा॒तवे॑द॒स्सिन्धुं॑ न ना॒वा दु॑रि॒ताऽति॑पर्षि । अग्ने॑ अ॒त्रि॒वन्म॑न॒सा
गृ॒णानो॑ऽस्माकं॒ बोध्य॑वि॒ता त॒नूना॑म् ॥ ४

5

पृ॒त॒ना॒जितं॑ स॒ह॒मान॑मु॒ग्रम॒ग्निं हु॑वेम प॒रमा॑त्स॒धस्था॑त् । स नः॑ पर्ष॒दति॑ दु॒र्गाणि॑ वि॒श्वा
क्षाम॑दे॒वो अति॑ दु॒रिता॑ऽत्य॒ग्निः ॥ ५

6

प्र॒त्नोषि॑ क॒मीड्यो॑ अ॒ध्वरे॑षु॒ स॒नाच्च॑ हो॒ता नव्यं॑श्च स॒त्सि । स्वां चा॑ऽग्ने त॒नुवं
पि॒प्रय॑स्वा॒स्मभ्यं॑ च सौ॒भ॒ग॒मा य॑जस्व ॥ ६

7

गोभिर्जुष्टमयुजो निषिक्तं तवेन्द्र विष्णोरनु सञ्चरेम । नाकस्य पृष्ठमभि संवसानो
वैष्णवीं लोक इह मादयन्ताम् ॥ ७

8

कात्यायनाय विद्महे कन्यकुमारि धीमहि । तन्नो दुर्गिः प्रचोदयात् ॥ ॐ शान्तिः
शान्तिः शान्तिः ॥ ८

2 Umschrift (IAST)

1

*om jātavedase sunavāma somamarātīyato nidahāti vedaḥ | sa naḥ parṣadati
durgāṇi viśvā nāveva sindhuṃ duritā'tyagniḥ || 1*

2

*tāmagnivarṇāṃ tapasā jvalantīm vairocanīm karmaphaleṣu juṣṭām | durgāṃ
devīgṃ śaraṇamaham prapadye sutarasi tarase namaḥ || 2*

3

*agne tvam pārayā navyo asmānthsvastibhirati durgāṇi viśvā | pūṣca pṛthvī bahulā
na urvī bhavā tokāya tanayāya śaṃyoḥ || 3*

4

*viśvāni no durgahā jātavedassindhuṃ na nāvā duritā'tiparṣi | agne atrivanmanasā
grṇāno'smākaṃ bodhyavitā tanūnām || 4*

5

*pṛtanājitaṃ sahamānamugramagnigṃ huvema paramāthsadhasṭhāt | sa naḥ
parṣadati durgāṇi viśvā kṣāmaddevo ati duritā'tyagniḥ || 5*

6

*pratnoṣi kamīḍyo adhvaṛeṣu sanācca hotā navyaśca satsi | svām cā'gne tanuvaṃ
pīprayasvāsmabhyaṃ ca saubhagamā yajasva || 6*

7

*gobhirjuṣṭamayujo niṣiktaṃ tavendra viṣṇoranu sañcarema | nākasya pṛṣṭhamabhi
saṃvasāno vaiṣṇavīm loka iha mādayantām || 7*

8

*kātyāyanāya vidmahe kanyakumāri dhīmahi | tanno durgiḥ pracodayāt || om śāntiḥ
śāntiḥ śāntiḥ || 8*

3 Studienteil

1

ॐ जातवेदसे सुनावाम सोममरातीयतो निदहाति वेदः । स नः पर्षदतिं दुर्गाणि विश्वां नवेव सिन्धुं दुरिताऽत्यग्निः ॥ १

om jātavédase sunavāma somamarāṭīyato nidāhāti vedāḥ । sa naḥ parṣadati durgāṇi viśvā nāveva sindhūṃ duritā'tyagniḥ ॥ 1

Dem Jātavedas wollen wir Soma pressen; er verbrenne den Besitz des Feindseligen. Er führe uns über alle Gefahren hinweg wie mit einem Schiff über den Strom – Agni über alles Unheil.

Om (avy.): heiliger Urlaut. **Jātavedase** (m. 4/1): dem Jātavedas (Agni, der alle Geborenen kennt). **Sunavāma** (loṭ I/3): wir wollen (Soma) pressen. **Somam** (m. 2/1): den Soma. **Arāṭīyato** (m. 6/1): des Feindseligen. **Nidāhāti** (laṭ III/1): er verbrenne. **Vedaḥ** (n. 2/1): den Besitz, das Gut. **Sa** (m. 1/1): er. **Naḥ** (2/3): uns. **Parṣad** (leṭ III/1): er führe hinüber (Aorist-Konjunktiv √pr). **Ati** (avy.): hinweg über. **Durgāṇi** (n. 2/3): die Gefahren, schwierigen Pässe. **Viśvā** (n. 2/3): alle. **Nāvā** (f. 3/1): mit dem Schiff. **Iva** (avy.): wie. **Sindhūṃ** (m. 2/1): den Strom. **Duritā** (n. 2/3): die Übel, das Unheil. **'ty** (avy.): hinweg. **Agniḥ** (m. 1/1): Agni.

2

तामग्निर्वर्णां तपसा ज्वलन्तीं वैरोचनीं कर्मफलेषु जुष्टाम् । दुर्गां देवीं शरणमहं प्रपद्ये सुतरसि तरसे नमः ॥ २

tāmagnivārṇāṃ tapasā jvalantīm vairocanīm karmaphaleṣu juṣṭām । durgāṃ devīṃ śaraṇamaḥam prapādye sutarasi tarase namāḥ ॥ 2

Zu ihr, die Agnis Farbe trägt, die durch Tapas glüht, die Tochter des Strahlenden, die in den Früchten der Werke gegenwärtig ist – zur Göttin Durgā nehme ich Zuflucht. Du trägst gut hinüber: der Rettenden sei Verehrung.

Tām (f. 2/1): zu ihr. **Agnivārṇāṃ** (f. 2/1): die Agnis Farbe hat. **Tapasā** (n. 3/1): durch Tapas, Glut. **Jvalantīm** (f. 2/1): die glühende (Partizip). **Vairocanīm** (f. 2/1): die Tochter des Strahlenden (Virocana). **Karmaphaleṣu** (n. 7/3): in den Früchten der Werke. **Juṣṭām** (f. 2/1): die gegenwärtige, genossene. **Durgāṃ** (f. 2/1): Durgā. **Devīṃ** (f. 2/1): die Göttin. **Śaraṇam** (n. 2/1): als Zuflucht. **Aham** (1/1): ich. **Prapadye** (laṭ I/1): ich nehme Zuflucht. **Sutarasi** (laṭ II/1): du trägst gut hinüber. **Tarase** (n. 4/1): der Rettenden, der Kraft des Hinübertragens. **Namāḥ** (n. 1/1): Verehrung.

3

अग्ने त्वं पारया नव्यो अस्मान्स्वस्तिभिरति दुर्गाणि विश्वा । पूश्च पृथ्वी बहूला न उर्वी भवां तोकाय तनयाय शंयोः ॥ ३

agne tvam pārayā navyo asmānthsvastibhīrati durgāṇi viśvā । pūścā prthvī bāhulā nā urvī bhavā tokāya tanāyāya śamyoḥ ॥ 3

Agni, du Preiswürdiger, führe uns auf heilvollen Wegen über alle Gefahren hinweg. Sei uns Burg und weite, breite, reiche Erde, Heil und Segen für Kind und Kindeskind.

Agne (m. 8/1): o Agni. **Tvam** (1/1): du. **Pārayā** (ṇic loṭ II/1): führe hinüber (Kausativ, Imperativ). **Navyo** (m. 8/1): Preiswürdiger. **Asmān** (2/3): uns. **Svastibhir** (f. 3/3): auf heilvollen Wegen. **Ati** (avy.): hinweg über. **Durgāṇi** (n. 2/3): die Gefahren. **Viśvā** (n. 2/3): alle. **Pūś** (f. 1/1): Burg, Schutzwall. **Ca** (avy.): und. **Prthvī** (f. 1/1): Erde, weite Wohnstatt. **Bāhulā** (f. 1/1): reiche, vielfältige. **Na** (4/3): uns. **Urvī** (f. 1/1): weite. **Bhavā** (loṭ II/1): sei. **Tokāya** (n. 4/1): für das Kind. **Tanāyāya** (n. 4/1): für das Kindeskind, den Nachkommen. **Śam** (n. 1/1): Heil. **Yoh** (n. 1/1): Segen, Wohlergehen.

4

विश्वानि नो दुर्गहां जातवेदस्सिन्धुं न नावा दुरिताऽतिपर्षि । अग्ने अत्रिवन्मनसा गृणानोऽस्माकं बोध्यविता तनुनाम् ॥ ४

viśvāni no durgahā jātavedassindhuṃ na nāvā dūrītā'tiparṣi । agne atrivanmanasā gṛṇānō'smākāṃ bodhyavitā taṇūnām ॥ 4

Über alle Gefahren, du Bezwingen der Not, Jātavedas, trage uns hinweg wie mit dem Schiff über den Strom. Agni, im Geist gepriesen wie von Atri, sei wachsam als Schützer unserer Leiber.

Viśvāni (n. 2/3): alle. **No** (2/3): uns. **Durgahā** (n. 2/3): die Abgründe, Gefahren. **Jātavedas** (m. 8/1): o Jātavedas. **Sindhuṃ** (m. 2/1): den Strom. **Na** (avy.): wie. **Nāvā** (f. 3/1): mit dem Schiff. **Duritā** (n. 2/3): über die Übel. **'ti** (avy.): hinweg. **Parṣi** (loṭ II/1): trage hinweg (Imperativ). **Agne** (m. 8/1): o Agni. **Atrivan** (avy.): wie Atri. **Manasā** (n. 3/1): im Geist, mit dem Herzen. **Gṛṇāno** (m. 1/1): gepriesen, angerufen (Partizip Medium). **'smākāṃ** (6/3): unserer. **Bodhy** (loṭ II/1): sei wachsam, erwache!. **Avitā** (m. 1/1): Schützer, Helfer. **Tanūnām** (f. 6/3): der Leiber.

5

पृतनाजितं सहमानमुग्रमग्निं हुवेम परमात्सुधस्थात् । स नः पर्षदतिं दुर्गाणि विश्वा क्षामदेवो अति दुरिताऽत्यग्निः ॥ ५

pṛtanājitaṃ sahamānamugramagnim hūvema paramāthsadhashthāt । sa naḥ parṣadati durgāṇi viśvā kṣāmāddeva ati dūrītā'tyagnih ॥ 5

Den Schlachtensieger, den Überwältiger, den gewaltigen Agni rufen wir aus dem höchsten Sitz herbei. Er führe uns über alle Gefahren hinweg, der Gott über das Vergängliche, Agni über alles Unheil.

Pṛtanājitaṃ (m. 2/1): den Schlachtensieger. **Sahamānam** (m. 2/1): den Überwältigenden (Partizip Medium). **Ugram** (m. 2/1): den Gewaltigen. **Agnim** (m. 2/1): Agni. **Huvema** (vidhiliṅ I/3): wir wollen anrufen. **Paramāt** (n. 5/1): aus dem höchsten. **Sadhashthāt** (n. 5/1): aus dem Sitz. **Sa** (m. 1/1): er. **Naḥ** (2/3): uns. **Parṣad** (leṭ III/1): er führe hinüber. **Ati** (avy.): hinweg über. **Durgāṇi** (n. 2/3): die Gefahren. **Viśvā** (n. 2/3): alle. **Kṣāmād** (n. 5/1): über das Vergängliche, Verbrannte. **Devo** (m. 1/1): der Gott. **Ati** (avy.): hinweg. **Duritā** (n. 2/3): die Übel. **'ty** (avy.): hinweg. **Agnih** (m. 1/1): Agni.

6

प्रतोषिं कमीड्यो अध्वरेषु सनाच्च होता नव्यश्च सत्सि । स्वां चाग्ने तनुवं पिप्रयंस्वामभ्यं च सौभगमा यजस्व ॥ ६

pratnoṣi kamīḍyo adhvareṣu sanācca hotā navyaśca satsi । svām cā'gne taṇuvāṃ piprayāsvāsmabhyāṃ ca saubhāgamā yajasva ॥ 6

Du mehrst das Glück, Preiswürdiger bei den Opfern; als Hotṛ sitzt du da, von alters her und neu. Erfreue, Agni, deinen eigenen Leib und erwirke uns durch Opfer das Glück.

Pratnoṣi (laṭ II/1): du förderst, mehrst. **Kam** (n. 2/1): das Glück, Wohl. **Īḍyo** (m. 1/1): Preiswürdiger. **Adhvareṣu** (m. 7/3): bei den Opfern. **Sanāc** (avy.): von alters her. **Ca** (avy.): und. **Hotā** (m. 1/1): als Hotṛ (Opferpriester). **Navyaś** (m. 1/1): neu. **Ca** (avy.): und. **Satsi** (laṭ II/1): du sitzt. **Svām** (f. 2/1): deinen eigenen. **Cā** (avy.): und. **'gne** (m. 8/1): o Agni. **Tanuvām** (f. 2/1): Leib. **Piprayasvā** (ṇic loṭ II/1): erfreue (Kausativ, Imperativ Medium). **'smabhyām** (4/3): uns. **Ca** (avy.): und. **Saubhagam** (n. 2/1): Glück, Wohlstand. **Ā** (avy.): herbei. **Yajasva** (loṭ II/1): erwirke durch Opfer (Imperativ Medium).

7

गोभिर्जुष्टमयुजो निषिक्तं तवेन्द्र विष्णोरनु सञ्चरिम । नाकस्य पृष्ठमभि संवसानो वैष्णवीं लोक इह मांदयन्ताम् ॥ ७

gobhirjuṣṭāmayujo niṣiktaṁ tavendra viṣṇoranu sañcārema । nākasya prṣṭhamabhi saṁvasāno vaiṣṇavīm loka iha mādayantām ॥ 7

Dem mit Milch beliebten, ungebundenen, (mit Soma) getränkten Trank folgend wollen wir, Indra, Viṣṇus Weg gehen. Die auf dem Rücken des Himmels wohnen, mögen sich hier in Viṣṇus Welt erfreuen.

Gobhir (f. 3/3): mit Milch (Kuhmilch). **Juṣṭam** (m. 2/1): den beliebten, gemischten. **Ayujō** (m. 2/1): den ungebundenen, ungepaarten. **Niṣiktaṁ** (m. 2/1): den eingegossenen (PPP ni-√sic). **Tave** (6/1): deinen. **Ndra** (m. 8/1): o Indra. **Viṣṇor** (m. 6/1): Viṣṇus. **Anu** (avy.): entlang, nach. **Sañcarema** (vidhiliṇ I/3): wir wollen wandeln, folgen. **Nākasya** (m. 6/1): des Himmelsgewölbes. **Prṣṭham** (n. 2/1): den Rücken. **Abhi** (avy.): hin zu. **Saṁvasāno** (m. 1/1): wohnend, zusammenwohnend (Partizip Medium). **Vaiṣṇavīm** (f. 2/1): die Viṣṇu gehörige. **Loka** (m. 7/1): in der Welt. **Iha** (avy.): hier. **Mādayantām** (ṇic loṭ III/3): mögen sich erfreuen (Kausativ, Imperativ Medium).

8

कात्यायनाय विद्महे कन्यकुमारिं धीमहि । तन्नो दुर्गिः प्रचोदयात् ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥ ८

kātyāyanāyā vidmahe kanyakumārī dhīmahi । tannó durgīḥ pracodayāt ॥ om śāntiḥ śāntiḥ śāntiḥ ॥ 8

Die Tochter des Kātyāyana wollen wir erkennen, die jungfräuliche Göttin wollen wir bedenken. Möge Durgā uns dazu antreiben. Om Friede, Friede, Friede.

Kātyāyanāya (m. 4/1): die Tochter des Kātyāyana (Durgā). **Vidmahe** (laṭ I/3): wir wollen erkennen. **Kanyakumārī** (f. 2/1): die jungfräuliche Göttin. **Dhīmahi** (vidhiliṇ I/3): wir wollen bedenken, meditieren. **Tan** (n. 2/1): dazu. **No** (2/3): uns. **Durgīḥ** (f. 1/1): Durgā. **Pracodayāt** (ṇic vidhiliṇ III/1): möge antreiben (Optativ Kausativ). **Om** (avy.): heiliger Urlaub. **Śāntiḥ** (f. 1/1): Friede. **Śāntiḥ** (f. 1/1): Friede. **Śāntiḥ** (f. 1/1): Friede.

4 Quellenverzeichnis

4.1 Textgrundlage

Taittirīya Āraṇyaka 10.2 (Mahānārāyaṇa-Upaniṣad), Workbook 2021 Ver 3.0

4.2 Fundstellen der einzelnen Verse

Vers 1 Ṛgveda 1.99.1; Taittirīya Āraṇyaka 10.2

Vers 2 Taittirīya Āraṇyaka 10.2

Vers 3 Ṛgveda 1.189.2; Taittirīya Āraṇyaka 10.2

Vers 4 Ṛgveda 5.4.9; Taittirīya Āraṇyaka 10.2

Vers 5 Taittirīya Āraṇyaka 10.2

Vers 6 Ṛgveda 8.11.10; Taittirīya Āraṇyaka 10.2

Vers 7 Taittirīya Āraṇyaka 10.2

Vers 8 Durgā-Gāyatrī, Taittirīya Āraṇyaka 10.1